

## АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНИХ НЕБЕЗПЕК ЦЕХУ З ВИРОБНИЦТВА ТВЕРДИХ ФОРМ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ФІРМИ «ДАРНИЦЯ»

*Медведєв А.С., НУЦЗ України  
Цимбал Б.М., к.т.н., доц., НУЦЗ України*

Фармацевтична галузь – сукупність підприємств, організацій та установ, зайнятих у процесі створення, виробництва, реалізації лікарських субстанцій, препаратів та виробів медичного призначення, забезпечення контролю їх якості, а також підготовки та перепідготовки кадрів. Фармацевтичні компанії можуть працювати з дженериками чи оригінальними (брендовими) препаратами. Але є і професійні ризики у працівника це фізичні, хімічні, та психо-фізіологічні. Також це перевищення рівня шуму у приміщенні робочої зони, така робота призводить до зниження слуху та глухого головного болю [1].

Багато працівників знають, як небезпечний шум на роботі тому інженери з охорони праці вводять такі профілактичні заходи попередження стомлення при дії шуму, є чергування періодів роботи та відпочинку. Відпочинок знижує негативний вплив шуму на працездатність лише в тому випадку, якщо його тривалість та кількість відповідають умовам, в яких відбувається найефективніше відновлення нервових центрів. Шум як несприятливий чинник виробничого середовища наявний не тільки на фармацевтичних підприємствах, але й на більшості промислових, на транспорті, у сільському господарстві та ін. Джерелами шуму можуть бути системи вентиляції та кондиціонування повітря робочої зони, аерогазодинамічні установки, двигуни, верстати, молоти, дробарки тощо.

Інтенсивний виробничий шум може стати причиною таких професійних захворювань, як туговухість або глухота. Крім того, у працівників, які щодня перебувають під його впливом:

- знижується продуктивність праці;
- ослаблюється увага та уповільнюється реакція, спостерігається запаморочення, дратівливість, знижується працездатність, гострота зору;
- зростає кров'яний тиск, змінюється ритм дихання та серцевої діяльності, порушується працездатність клітин кори головного мозку тощо.

Звичним для людини є шумовий фон з рівнем звукового тиску в частотах 15-35 децибел (дБ).

При збільшенні рівня звукового тиску до 40-70 дБ спостерігається деяке зниження продуктивності праці та погіршення самопочуття (голосна музика, шум технічного устаткування та інше). Рівень звукового тиску в межах 75-120 дБ спричиняє враження органів слуху і серцево-судинної системи. Постійний шум з рівнем звукового тиску понад 120 дБ може призвести до акустичної травми (значне зниження слуху).

Те, як проявляються патологічні зміни в організмі, які спричинив шум, залежить від його параметрів (інтенсивність та частотний склад), стажу роботи, тривалості дії протягом робочого дня, індивідуальної чутливості організму, поєднання з іншими професійними чинниками.

Важливе значення для осіб, зайнятих на роботах із шумом, має короткочасний відпочинок під час роботи, а також організоване дозвілля поза робочим часом. Захист від високочастотного шуму забезпечують засоби індивідуального захисту (наушники, заглушки для вух та ін.).

Також у цьому цеху присутня монотонність роботи це теж негативно впливає на стан працівників під час виконання роботи. До загроз працівника входить багато факторів, це є фізичні, хімічні, та психо-фізіологічні. Робота з препаратами включає багато обробки рідких або твердих матеріалів це призводить до частих професійних захворювань, які головним чином стосуються захворювань дихальних шляхів (алергічний або гіперчутливість) та хронічні захворювання. Також може бути загроза під час монотонної роботи в промислових цехах, де працівник може виконувати монотонну роботу. Це призводить до стресу та психологічних порушень.

Вся небезпека монотонної роботи полягає в тому як впоратись із цим. Можна встановити раціоналізацію режимів праці і відпочинку, а саме: у першій зміні передбачати: гімнастику, додатковий час відпочинку, функціональну музику та інші способи зменшення втоми. Раціональний внутрішньо-змінний режим праці і відпочинку включає в себе: перерву на обід, регламентовані перерви на відпочинок, активізацію відпочинку та інші заходи.

Оскільки підприємства фармацевтичної галузі пов'язані з виконанням робіт різного характеру (виготовлення медичних препаратів, фасування, зберігання, транспортування тощо), тому діяльність персоналу фармацевтичної галузі пов'язана із впливом великої кількості негативних чинників [2-4].

Отже, встановлено, що основними заходами для запобігання шумової патології є: попередні (під час прийняття на роботу) та періодичні (протягом трудової діяльності) медичні огляди.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Фармацевтична промисловість. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D0%B5%D0%B2%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0\\_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D0%B5%D0%B2%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C) (дата звернення: 20.01.2023).

2. Шум та його шкідливі наслідки. URL: <https://uz.dsp.gov.ua/index.php/diialnist/hihiiena-pratsi/749-shum-ta-ioho-shkidlyvi-naslidky> (дата звернення: 20.01.2023).

3. Цимбал Б.М., Машталь Д.Д. Аналіз та попередження виникнення професійних ризиків на Філії «Панютинський вагоноремонтний завод». Problems of Emergency Situations: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2021. – С. 348-349.

4. Цимбал Б.М., Морозова А.В. Заходи з попередження професійних ризиків у ДП «Завод хімічних реактивів» НТК НАН України. Problems of Emergency Situations: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2021. – С. 350-351.